

ROZPORZĄDZENIE RADY OBRONY PAŃSTWA

z dnia 6 sierpnia 1920 roku

w przedmiocie ustanowienia stanu oblężenia.

Art. 1. Na obszarach uznanych przez Ministra Spraw Wojskowych za zagrożone pod względem wojennym oraz z chwilą przekazania na nich gubernatorowi wojskowemu władzy wykonawczej w zakresie przewidzianym w art. 1 rozporządzenia Rady Obrony Państwa z dnia 20 lipca 1920 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 64 poz. 427) oraz wydawanych na podstawie powyższego rozporządzenia rozporządzeń Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Spraw Wewnętrznych, ustanawia się stan oblężenia.

Art. 2. Na czas trwania władzy gubernatora wojskowego zostają mu podporządkowane wszystkie miejscowe władze wojskowe oraz cywilne zarówno państwowe jak i samorządowe.

Art. 3. Oprócz posiadanych na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów prawnych uprawnień, gubernatorowi wojskowemu przysługują następujące wyjątkowe pełnomocnictwa:

- a) prawo zarządzania wysiedlania bądź całej ludności z miejscowości, z których usunięcie to uzna za wskazane ze względów na cele obrony bądź poszczególnych jednostek, których pozostanie na miejscu uzna za niepożądane,
- b) prawo niszczenia i usuwania wszystkiego, co mogłoby utrudniać operacje wojsk lub ułatwiać zadanie nieprzyjacielowi,
- c) prawo wydawania zarządzeń mających na względzie kontrolę działalności stowarzyszeń i zgromadzeń, oraz prawo zawieszania poszczególnych stowarzyszeń za działalność przeszkadzającą pośrednio lub bezpośrednio działaniom wojskowym,

- d) prawo kontrolowania, zamykania, sekwestru i objęcia w zarząd tych przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, których działalność pośrednio lub bezpośrednio może mieć znaczenie dla celów obrony bądź też może być dla nich szkodliwą,
- e) prawo wydawania pod sankcją karną do jednego roku więzienia lub półmilionu marek grzywny, bądź też obu kar łącznie postanowień w zakresie 1) zaopatrywania armji, jako też prowadzenia robót obronnych, 2) zaopatrywania ludności w konieczne środki żywności,
- f) prawo przekazywania poszczególnych kategorii przestępstw jako też przekazywania sądenia pogwałceń postanowień przewidzianych w p. e) art. 3 niniejszego rozporządzenia oraz pogwałceń przepisów dotyczących posiadania broni i amunicji — sądom dożywotnym z wymiarem kary od 4-eh lat ciężkiego więzienia do kary śmierci włącznie,
- g) prawo zawieszania czynności organów samorządowych z jednoczesnym przekazaniem ich funkcji cywilnym urządóm państwowym lub mianowanym specjalnie w tym celu komisarzóm rządowym,
- h) prawo komunikowania wojewodom, a w przypadkach nagłych wprost starostom hasła ewakuacji wstępnej lub ostatecznej, wydanej przez Naczelne Dowództwo (Dowództwo frontu Armji), względnie Ministra Spraw Wojskowych (DOG).

Art. 4. Uprawnienia przewidziane w punktach a) c) d) e) f) g) h) art. 3 wykonywa gubernator wojskowy przez władze cywilne za pośrednictwem przydzielonego mu komisarza cywilnego i jego pomocników.

Uprawnienia przewidziane w punkcie b) wykonywa bądź za pośrednictwem władz cywilnych, bądź wojskowych.

Za zniszczone lub uszkodzone na mocy punktu b) art. 3 mienie, należące do osób prywatnych, wypłaca się wynagrodzenie w wysokości ustalonej przez biegłych i zatwierdzonej przez gubernatora wojskowego.

O zarządzeniach powyższych gubernator wojskowy składa szczegółowy raport Naczelnemu Dowództwu i Ministrowi Spraw Wojskowych.

Art. 5. W razie ewakuacji władz cywilnych z poszczególnych części lub całego terytorjum podległego władzy gubernatora wojskowego, wszystkie uprawnienia tych władz przechodzą na gubernatora, który wykonywa je bądź przez podległe organa wojskowe, bądź przez władze samorządowe i organizacje społeczne.

Art. 6. Przeciw rozporządzeniom gubernatora wojskowego przysługuje prawo zażalenia do Rady Ministrów.
Żażalenie nie wstrzymuje wykonania rozporządzenia.

Art. 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, i obowiązuje na obszarze podległym władzy gubernatora wojskowego.

Art. 8. Rozporządzenie niniejsze traci moc obowiązującą z chwilą odwołania go przez Radę Obrony Państwa.

Naczelnik Państwa i
Przewodniczący Rady Obrony Państwa:
J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:
Witos